

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-76>

УДК 354.075.2:339.137.2](477)

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ОРГАНІВ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

ANALYSIS OF THE EFFICIENCY OF THE WORK OF THE BODIES OF THE ANTIMONOPOLY COMMITTEE OF UKRAINE

Щербакова Таміла Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5781-0192>

Пасічник Аліна Олександрівна

магістр,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-4534-5567>

Shcherbakova Tamila, Pasichnik Alina
State University of Trade and Economics

У статті розглянуто та проаналізовано пріоритетні напрями реалізації конкурентної політики в Україні, засоби щодо підвищення конкурентоспроможності національної економіки та створення цивілізованого конкурентного середовища. Проведено аналіз формування конкурентного середовища в економіці України під час військового стану. Встановлено, що серед порушень антимонопольного законодавства найбільшу кількість становлять антиконкурентні узгоджені дії. Зроблено висновок, що Антимонопольним комітетом України докладається максимум зусиль, щоб економічна конкуренція була добросовісною та більшість товарних ринків були конкурентними, що цілком відповідає європейським стандартам, що ще більше просуває Україну на шляху до вступу у Європейське Співтовариство.

Ключові слова: конкуренція, антимонопольне законодавство, конкурентне середовище, антиконкурентні дії, концентрація.

The article considers and analyzes the priority areas of competition policy implementation in Ukraine, means of increasing the competitiveness of the national economy and creating a civilized competitive environment. To achieve sustained economic growth, the key task of the state should be to support effective competition and create equal conditions for all market economy entities. Under the protection of economic competition, we propose to understand the actions of government entities to take measures of administrative termination and administrative liability in order to restore violated rights, legitimate interests of business entities and terminate anti-competitive actions in the field of economic competition and eliminate monopolies. Under martial law, state institutions, in particular the Antimonopoly Committee of Ukraine quickly adapted to new realities, continuing to ensure work in all areas of competition development and prevention of violations of antimonopoly legislation. It was established that among the violations of antitrust legislation, the largest number is made up of anticompetitive concerted actions. For more effective work, it is desirable to publish the recommendations provided; this would contribute to the popularization of activities and the avoidance of illegal actions by entrepreneurs and business structures. It was concluded that the Antimonopoly Committee of Ukraine is making every effort to ensure that economic competition is fair and that most product markets are competitive, which fully complies with European standards, further advancing Ukraine on the path to joining the European Community. The purpose of the article is to study the activities of the bodies of the Antimonopoly Committee of Ukraine, including the work of the committee during martial law and during the active European integration of antimonopoly legislation in Ukraine. To achieve the set goal, a system of general scientific and special research methods was used. In particular: methods of classification and typology; generalization method – to identify categories of competition advocacy; abstraction method, abstract-logical methods – to establish components (elements and levers) competition; methods of statistical, logical and system-structural analysis; graph-analytical method for providing clarity of material and schematic representation of a number of theoretical and practical provisions; case study, which consists in studying specific situations of promoting fair competition.

Keywords: competition, antitrust law, competitive environment, anticompetitive actions, concentration.

Постановка проблеми. Попри ключову роль Антимонопольного комітету України у розбудові конкурентного середовища в Україні, його робота потребує певної досконалості та адаптації до європейських норм. Хоча аналіз порівняння конкурентного законодавства з кращими міжнародними практиками які проводили експерти показує, що законодавча база України не потребує радикальних змін. Разом з тим підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом [1], передбачає подальше наближення законодавства України до права ЄС та має перелік положень Регламентів ЄС, які потрібно імплементувати до законодавства України. Зміни, що передбачені цим переліком, хоча й не будуть радикальними, проте в деяких випадках є дуже очікуваними та важливими.

Реалії демонструють наявність значного переліку проблем: зокрема, обмежені можливості на етапі розслідувань, недостатній рівень незалежності від впливу, залежність від політичної ситуації та труднощі з втіленням прийнятих рішень. Окремою проблемою є бюрократична складність та брак прозорості в деяких процедурах. Все це підкреслює необхідність всебічного вивчення діяльності АМКУ як інституції, яка має забезпечувати економічну справедливість та конкурентоспроможність ринків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження проблем та ефективності роботи і визначенні ролі органів Антимонопольного комітету України, а також у пошуку важливості міжнародної співпраці для покращення правового регулювання антимонопольної діяльності в Україні зробили вітчизняні дослідники: О. Бакалінська, М. Ковтун, А. Лозова, Н. Михальчишин, Ю. Уманців, Г. Филюк, Т. Швидка, Л. Шевченко та інші.

В працях вищезазначених вчених з'ясовується сутність конкуренції, її прояви, досліджуються теоретичні аспекти реалізації конкурентної політики держави, простежується еволюція розвитку конкурентного законодавства, але недостатньо розкриті особливості розвитку конкуренції під час воєнного стану в країні, а ще важливо визначити пріоритети та перспективи повоєнного розвитку конкуренції.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Діагностика ефективності роботи та розгляд діяльності органів Антимонопольного комітету України в період військового стану пошук пріоритетів роботи державних антимонопольних органів для інтеграції

українського законодавства з Європейським Союзом.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах ринкової економіки держава здійснює контроль у сфері економічної конкуренції та сприяє розвитку досконалих конкурентних відносин в країні, і дуже важливо не втратити напрацьоване, тому що, як вважають Ю. Уманців, О. Ємець, В. Трамана «конкурентна політика сприяє максимізації суспільного добробуту і зростанню обсягів національного виробництва» [2, с. 11]. На думку авторів, «трактувати конкурентну політику можна як комплекс цілей і методів впливу державних органів на ринок, що спрямовуються на підвищення конкурентоспроможності національної економіки» [2, с. 11]. Саме Антимонопольний комітет України є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель [3]. Основні завдання, функції та принципи діяльності даного органу прописані в Законі України «Про Антимонопольний комітет України». В даному законі також містяться відомості про структуру органу, повноваження та компетенцію державних уповноважених а також організацію діяльності комітету.

У статті 7 вище згаданого закону міститься положення, що АМКУ має повноваження не лише здійснювати контроль та надання рекомендацій, а й розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами [3]. Як зазначає М.Ковтун та експерти міжнародних організацій, що для ефективної роботи АМКУ із громадянами та суб'єктами господарювання, задоволення їх потреб, захисту прав та свобод необхідним є забезпечення відкритості та прозорості діяльності АМКУ, для чого потрібно забезпечити вільний доступ до його рішень, посилити взаємодію антимонопольних органів з громадськістю, зокрема з Громадською колегією, впровадити заходи е-урядування, створення загальнодоступних державних інформаційних баз даних щодо обсягу соціально значущих ринків, та інші [4, с. 102].

Важливим складником оцінювання ефективності функціонування установи є аналіз показників роботи комітету. На рис. 1 можемо побачити співвідношення прийнятих та розглянутих заяв. У 2023 році загальна кількість заяв, що надійшли до Антимонопольного

комітету становить 1631 од., у 2024 році ця кількість зменшилася до 1559 од. Проте у 2024 році виріс показник розглянутих, заяв як у кількісному так і відсотковому розрізі.

Такий спад є ілюстративним, адже зображена динаміка показує активну роботу Антимонопольного комітету України по припиненню порушень законодавства, та результативність здійснюваної в рамках чинної конкурентної політики. Слід зазначити вагомий роль яка відводиться адвокатуванню конкуренції, Міжнародна мережа з питань конкуренції визначає, що «адвокатування конкуренції – це діяльність, яка здійснюється антимонопольними органами, що сприяє конкурентному середовищу в економічній діяльності головним чином через відносини з іншими державними установами та шляхом підвищення обізнаності громадськості про переваги конкуренції» [10]. Проте існує і інша причина зменшення поданих заяв, це вимоги, які встановлені законодавством і яких треба дотримуватися. Вимоги містяться у Розпорядженні “Про затвердження Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції” [11]. Якщо заява подана без додержання вимог пункту 2 розділу VI Порядку розгляду заяв і справ, державний уповноважений залишає заяву без руху або заявникові надається строк для усунення недоліків. Це могло вплинути на кількість справ, що надійшли та були розглянуті.

Згідно звіту про діяльність Антимонопольного комітету України за 2024 рік, у поточному році було визнано або припинено 2804 од. порушень та узгоджених дій, у 2023 році – 1562 од. У табл. 1 можемо побачити структуру порушень протягом 2023–2024 рр. за їх видами згідно Закону України “Про захист економічної конкуренції”. Найпоширенішим порушенням є антиконкурентні узгоджені дії, що становлять більшу частину разом взятих інших порушень. Неможливо не погодитись зі Т. Швидкою, яка зазначає, що угоди між суб’єктами господарювання або будь-яка узгоджена поведінка може мати як позитивні, так і негативні риси. Якщо така поведінка спрямована на усунення чи обмеження конкуренції, вона визнається антиконкурентною, а отже, такі дії можуть бути заборонені і передбачати притягнення до відповідальності за їх вчинення [12, с. 188]. Найменш поширеним порушенням у 2023 році були концентрація та узгоджені дії, у 2024 році – недобросовісна конкуренція.

Основним видом відповідальності за порушення ЗУ “Про захист економічної конкуренції” є штраф [13]. За кожний вид порушення чи узгоджених дій визначено певний розмір штрафу, що тягне за собою обов’язкове виконання. На рис.2 можна побачити динаміку вартості накладених штрафів за період з 2020 року по 2024 рік. Найменшою сумою накладених штрафів за рік є 557,9 млн грн. (2022 рік). Це пов’язано з тим, що саме у 2022 році розпочалася повномасштабна війна

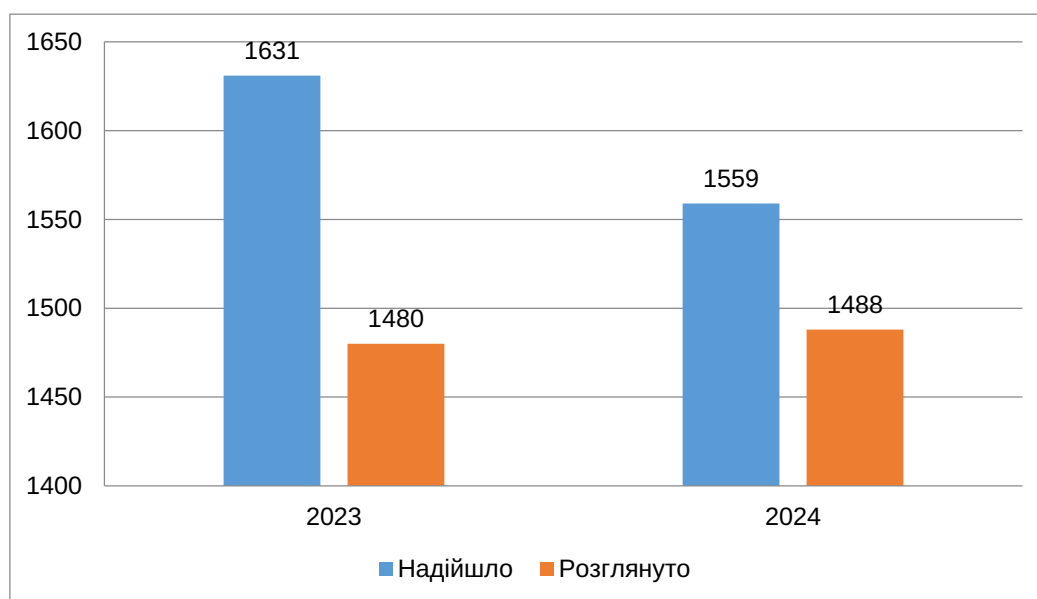

Рис. 1. Кількість заяв, що надійшли до АМКУ протягом 2023–2024 рр., од.

Джерело: побудовано авторами за даними [8; 9]

Таблиця 1

Визнані/припинені порушення та дії у 2023–2024 рр.

Види порушень	2023	2024
Антиконкурентні дії органів влади	177	188
Зловживання монопольним (домінуючим) становищем	130	159
Недобросовісна конкуренція	43	58
Концентрація та узгоджені дії	41	63
Антиконкурентні узгоджені дії	1020	2012
Інші порушення	151	324

Джерело: побудовано авторами за даними [8; 9]

з боку росії проти України. Антимонопольний комітет України зіткнувся зі складними обставинами, які призвели до тимчасового призупинення виконання частини його функцій. Зокрема, згідно розпорядження АМКУ від 07.03.2022 № 1-рп «Про деякі питання організації діяльності Антимонопольного комітету України в умовах воєнного стану» тимчасово призупинено частину роботи комітету [14]. Саме це і вплинуло на знижені показники результатів діяльності АМКУ. Проте, поступово державний орган почав відновлювати свою діяльність. Найбільшою сумою накладених штрафів є 7237 млн грн за 2021, саме тоді було припинено 1675 порушень.

З накладенням штрафів у розрізі окремих ринків у 2024 році можна ознайомитися на рисунку 3. Найбільша сума штрафів була призначена для ринку будівництва будівель та споруд і становить 416,9 млн грн, найменшою –

агропромисловий комплекс, сума становить 36,3 млн грн. Компаніям, що функціонують на ринку оптової та роздрібної торгівлі товарами було призначено 263,5 млн грн штрафу, підприємствам промисловості – 121,4 млн грн, транспорту – 55,6 млн грн, професійні, наукові та інші технічні послуги – 37,6 млн грн, ПЕК і ЖКГ – 37,3 млн грн. Загальна сума призначених штрафів у 2024 році – 1 021,4 млн грн., у 2023 році – 2 585,9 млн грн.

Найбільшу суму було накладено у розмірі 106,0 млн грн на ТОВ «БУДІВЕЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МЕХАНІЗАЦІЇ» та ТОВ «МОСТОБУДІВЕЛЬНИЙ ЗАГІН № 112». В процесі розгляду справи було встановлено, що вищезгадані компанії мали антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі у закупівлях послуг із капітального ремонту та реконструкції шляхопроводів, мостів і доріг, виконаних у період 2019–2021 років, на загальну суму

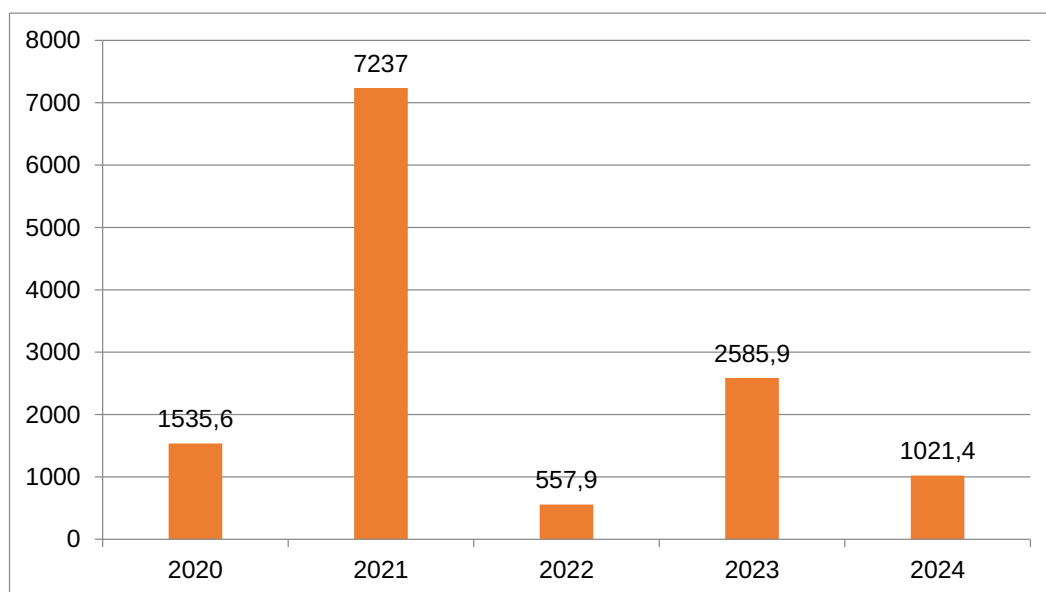

Рис. 2. Динаміка накладених штрафів АМКУ за 2020–2024 рр. (млн грн)

Джерело: побудовано авторами за даними [5; 6; 7; 8; 9]

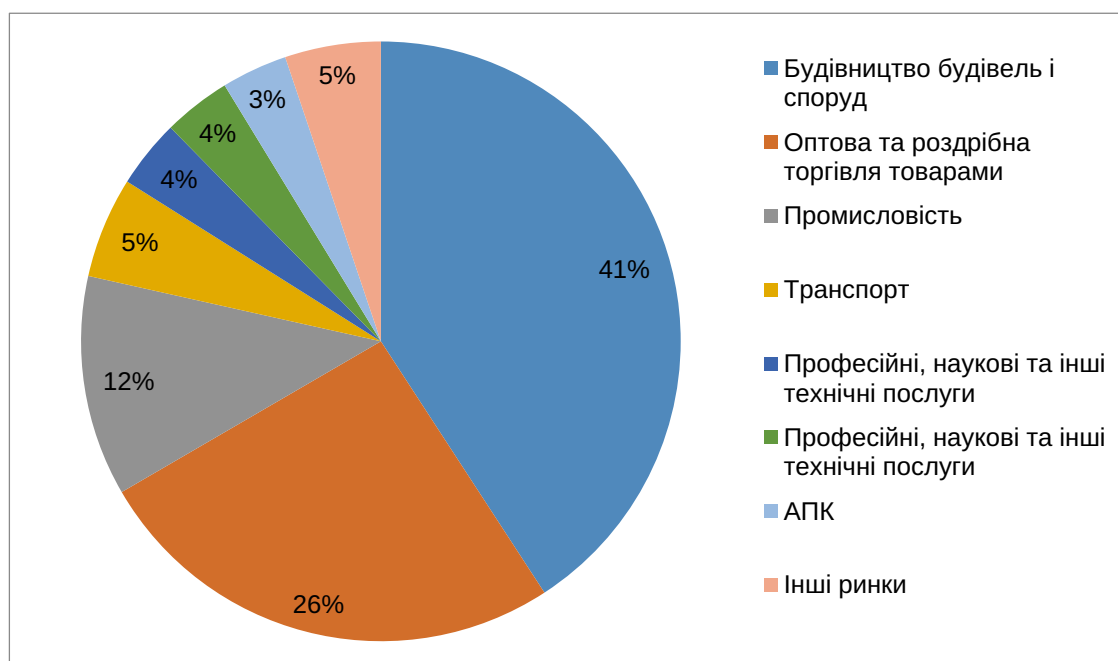

Рис. 3. Ринкова структура накладених штрафів у 2024 році, %

Джерело: побудовано авторами за даними [9]

понад 600 млн грн [15]. До топ-5 накладених штрафів у 2024 році належить також штраф на суму 103,2 млн грн – на ТОВ «ХОЗХІМСЕРВІС» і ТОВ «ПРОМІН БУД СЕРВІС» – про антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі в закупівлі у 2018 році з реконструкції п'ятиповерхового гуртожитку Донецького вищого училища олімпійського резерву ім. С. Бубки [16]. Цього ж року на ТОВ «ХОЗХІМСЕРВІС» і ТОВ «ЛЕМАН – БЕТОН» накладено штраф у розмірі 71,5 млн грн. за антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі у закупівлях [17]; на 51,6 млн грн – ТОВ «СТЕЛЛАР ЛІМ 2024» і ТОВ «СТЕЙЛЕД» за антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі у торгах із закупівлі дизельного палива, проведених КП «Київпастранс», з очікуваною вартістю 238 млн грн та аукціону з продажу нафтобази з ціною продажу 5,5 млн грн [18] та на 48,5 млн грн – ТОВ «СЕНТАЙМГРУП» та ТОВ «ФУЕЛПОСТАЧ» за антиконкурентні узгоджені дії, що стосуються спотворення результатів торгів із закупівлі дизельного палива проведених різними державними замовниками протягом 2023–2024 років. Очікувана вартість всіх закупівель становила понад 176 млн грн [19].

Значна частина заяв, що надходять до Антимонопольного комітету є заяви про надання дозволів на концентрацію. Для того, щоб запобігти монополізації українських товарних рин-

ків, зловживанням монопольним становищем чи обмеженням конкуренції АМКУ здійснює контроль за концентрацією суб'єктів господарювання. ЗУ “Про захист економічної конкуренції”, а саме розділ 5, містить визначення що може вважатися концентрацією.

У 2024 році до АМКУ надійшло 547 заяв, з них 416 було розглянуто, а 131 повернуто назад суб'єктам господарювання без розгляду або учасники концентрації відмовилися від її здійснення до прийняття рішення Комітетом. У 2023 році ці показники трішки відрізняються, усього було 596 заяв, з них 342 – розглянуто, 254 – повернуто. Повернення заяв без розгляду було зумовлено головним чином недостатністю інформації, що містилася у поданих матеріалах [9].

На рис. 4 зображено найпоширеніші ринки, котрим було надано дозвіл на концентрацію. За період з 2020 по 2024 рр. не можна визначити які галузі найчастіше отримують вищезгадані дозволи. Кожного року ситуація змінюється в залежності від розвитку ринку. До часто поширених ринків відносяться: промисловість, транспорт, агропромисловий комплекс, паливно-енергетичний комплекс, а також фінансові діяльність, страхування та послуги з нерухомим майном. У 2020 та 2021 році найбільшу частку наданих дозволів має ринок землевпорядкування та послуги з нерухомим майном – 19% та 20% відповідно,

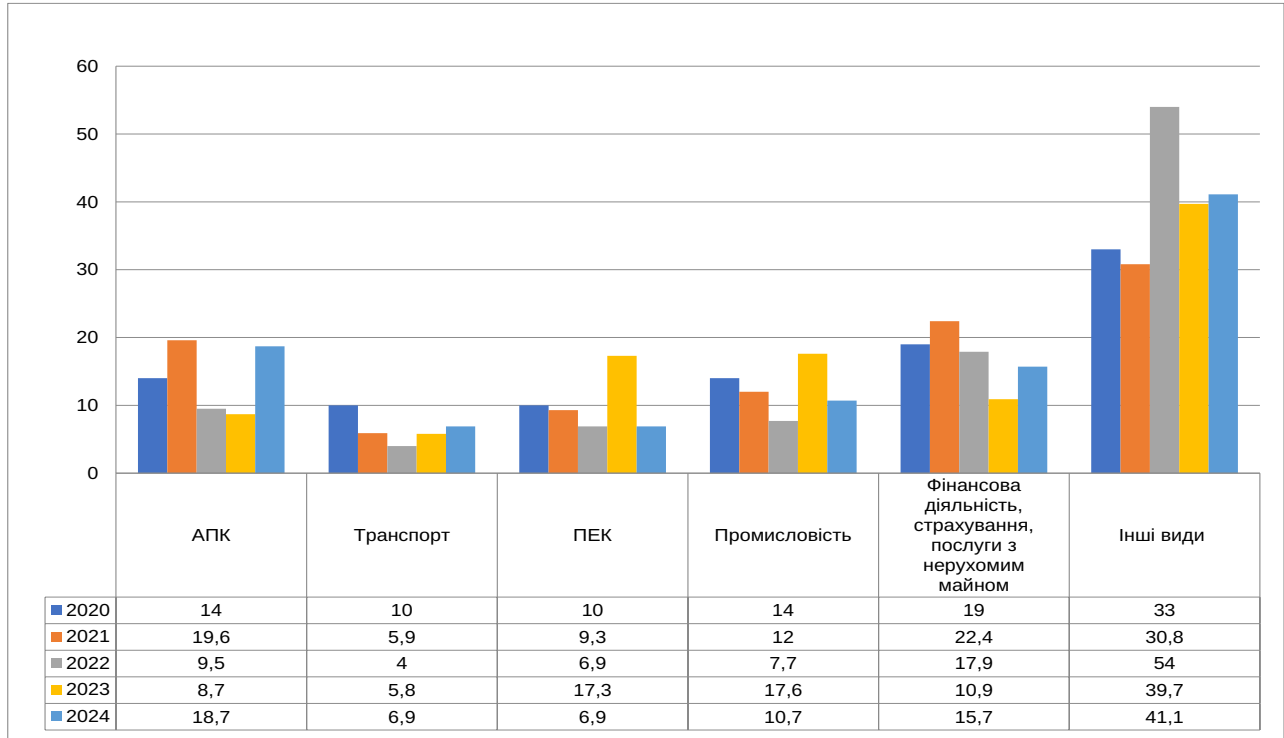

Рис. 4. Розподіл наданих дозволів на концентрацію суб'єктів господарювання за ринками за 2020–2024 рр., %

Джерело: побудовано авторами за даними [5; 6; 7; 8; 9]

у 2022 році – лісове господарство, оброблення та продаж деревини з часткою 39,6%, у 2023 році – промисловість, частка якого становить 17,6%, у 2024 році – оптова та роздрібна торгівля товарами – 21,2%.

Коли АМКУ надає відповідні дозволи, головне завдання в такому випадку провести детальний аналіз ринку та передбачити кроки суб'єктів господарювання на цього ринку. Метою таких досліджень є не допустити спотворення конкуренції на ринку, адже згодом можуть виникнути загрози, з якими необхідно боротися більш кардинально та вводити жорсткі заходи. Небезпека монополізації нового типу змушує шукати способи боротьби з нею, насамперед вдосконалювати чинне антимонополічне законодавство або розробляти нове [20, с. 253].

Висновки. Сьогодні, в умовах військового стану державні інституції, зокрема Антимонопольний комітет України, швидко адаптувались до нових реалій, продовжуючи забезпечувати роботу за всіма напрямками розвитку конкуренції та недопущення порушення антимонополічного законодавства. Разом з тим, для більш ефективної роботи бажано публікувати надані рекомендації, це б сприяло популяризації діяльності та уникненню неправомірних дій підприємцями та бізнес-структурами. Незважаючи на умови в яких опинилась національна економіка, кризові умови створюють можливості для швидких реформ, інновацій та посилення ролі громадянського суспільства, що сприяє формуванню міцної конкурентної культури та сталому економічному розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 28.07.2025)

2. Уманців Ю., Ємець О., Трамана В. Світовий досвід реалізації конкурентної політики. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. № 4. С. 9–26.

3. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII : станом на 15 листоп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text> (дата звернення: 20.07.2025)

4. Ковтун М. Значення міжнародного співробітництва для вдосконалення правового регулювання анти-монопольної діяльності в Україні. *Форум права*. 2017. № 4. С. 99–104.
5. Звіт про діяльність Антимонопольного комітету України за 2020 рік. Київ, 2021. URL: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (дата звернення: 29.07.2025)
6. Звіт про діяльність Антимонопольного комітету України за 2021 рік. Київ, 2022. URL: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (дата звернення: 29.07.2025)
7. Звіт про діяльність Антимонопольного комітету України за 2022 рік. Київ, 2023. URL: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (дата звернення: 29.07.2025)
8. Звіт про діяльність Антимонопольного комітету України за 2023 рік. Київ, 2024. URL: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (дата звернення: 29.07.2025)
9. Звіт про діяльність Антимонопольного комітету України за 2024 рік. Київ, 2025. URL: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (дата звернення: 29.07.2025)
10. Advocacy and Competition policy. International Competition Network / Report prepared by the Advocacy Working Group. ICN's Conference: Italy, 2002. 115 p. URL: https://www.internationalcompetitionnetwork.org/wp-content/uploads/2018/09/AWG_AdvocacyReport2002.pdf (дата звернення: 28.07.2025)
11. Порядок розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Розпорядження Антимонопольного комітету України № 169-р від 29.06.98). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0090-94#Text> (дата звернення: 29.07.2025)
12. Швидка Т. Економічна конкуренція: сучасний стан законодавчого забезпечення та перспективи його модернізації : монографія. Харків : Право, 2020. 376 с.
13. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 28.07.2025)
14. Трофименко Д. С. Проблемні аспекти діяльності АМКУ в умовах воєнного часу. The influence of society on the development of science and the invention of new methods: The 23th International scientific and practical conference, June 13–16, 2023. Prague, Czech Republic. International Science Group. 2023. С. 125-128. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29982> (дата звернення: 18.08.2025)
15. Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу : Рішення АМКУ від 24.12.2024 № 528-р. URL: <https://amcu.gov.ua/nras/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-187> (дата звернення: 18.08.2025)
16. Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу : Рішення АМКУ від 15.10.2024 № 38-р/тк. URL: <https://amcu.gov.ua/nras/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-103> (дата звернення: 18.08.2025)
17. Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу : Рішення АМКУ від 15.10.2024 № 37-р/тк. URL: <https://amcu.gov.ua/nras/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-102> (дата звернення: 15.08.2025)
18. Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу : Рішення АМКУ від 19.12.2024 № 519-р. URL: <https://amcu.gov.ua/nras/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-176> (дата звернення: 15.08.2025)
19. Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу : Рішення АМКУ від 19.12.2024 № 518-р. URL: <https://amcu.gov.ua/nras/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-174> (дата звернення: 15.08.2025)
20. Шевченко Л. Стратегування в новій реальності: монографія. Харків : Право, 2025. 326 с.

REFERENCES:

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainiou, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony. (2014) [Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part]. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (accessed July 28, 2025)
2. Umantsiv Yu., Yemets O., Trama V. (2024) Svitovi dosvid realizatsii konkurentnoi polityky [World experience in implementing competition policy]. *Economic Bulletin of the Dnipro Polytechnic Institute*, vol. 4, pp. 9–26. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/88> (accessed August 29, 2025)
3. Pro Antymonopolnyi komitet Ukrainy : Zakon Ukrainy 1993 [On the Antimonopoly Committee of Ukraine: Law of Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>. (accessed July 20 2025)

4. Kovtun M. (2017) Znachennia mizhnarodnoho spivrobitnytstva dlia vdoskonalennia pravovoho rehuliuвання antymonopolnoi diialnosti v Ukraini [The importance of international cooperation for improving legal regulation of antitrust activities in Ukraine]. *Forum prava*, vol. 4. pp. 99–104.
5. Zvit pro diialnist Antymonopolnoho komitetu Ukrainy za 2020 rik. [Report on the activities of the Antimonopoly Committee of Ukraine for 2020] (2021). Available at: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (accessed July 29, 2025)
6. Zvit pro diialnist Antymonopolnoho komitetu Ukrainy za 2021 rik. [Report on the activities of the Antimonopoly Committee of Ukraine for 2021] (2022). Available at: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (accessed July 29, 2025)
7. Zvit pro diialnist Antymonopolnoho komitetu Ukrainy za 2022 rik. [Report on the activities of the Antimonopoly Committee of Ukraine for 2022] (2023). Available at: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (accessed July 29, 2025)
8. Zvit pro diialnist Antymonopolnoho komitetu Ukrainy za 2023 rik. (2024). [Report on the activities of the Antimonopoly Committee of Ukraine for 2023] (2024). Available at: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (accessed July 29, 2025)
9. Zvit pro diialnist Antymonopolnoho komitetu Ukrainy za 2024 rik. (2025). [Report on the activities of the Antimonopoly Committee of Ukraine for 2024] (2025). Available at: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zatverdyyv-zvit> (accessed July 29, 2025)
10. Advocacy and Competition policy. International Competition Network / Report prepared by the Advocacy Working Group. ICN's Conference: Italy, 2002. 115 p. Available at: https://www.internationalcompetitionnetwork.org/wp-content/uploads/2018/09/AWG_AdvocacyReport2002.pdf (accessed July 28, 2025)
11. Poriadok rozghliadu Antymonopolnym komitetom Ukrainy ta yoho terytorialnymy viddilenniamy zaiav i sprav pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii. Rozporiadzhennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy (1998) [Procedure for consideration by the Antimonopoly Committee of Ukraine and its territorial branches of applications and cases on violations of legislation on protection of economic competition. Order of the Antimonopoly Committee of Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0090-94#Text> (accessed July 29, 2025)
12. Shvydka T. (2020) Ekonomichna konkurentsia: suchasnyi stan zakonodavchoho zabezpechennia ta perspektyvy yoho modernizatsii : monohrafiia [Economic competition: current state of legislative support and prospects for its modernization: monograph]. Kharkiv: Law, 376 p. (in Ukrainian)
13. Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii : Zakon Ukrainy (2001) [On the Protection of Economic Competition: Law of Ukraine] vid № 2210-III. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (accessed July 28, 2025)
14. Trofymenko D. S. (2023) Problemni aspekty diialnosti AMKU v umovakh voiennoho chasu [Problematic aspects of the AMCU's activities in wartime]. The influence of society on the development of science and the invention of new methods: The 23th International scientific and practical conference, June 13–16, 2023. Prague, Czech Republic. International Science Group, pp. 125–128. Available at: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29982> (accessed August 18, 2025)
15. Pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii ta nakladennia shtrafu : Rishennia AMKU. (2024) [On violation of the legislation on protection of economic competition and imposition of a fine: Decision of the AMCU]. Decision of the AMCU dated 12.24.2024 No. 528-r. Available at: <https://amcu.gov.ua/npas/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-187> (accessed August 18, 2025)
16. Pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii ta nakladennia shtrafu (2024) [On violation of the legislation on the protection of economic competition and imposition of a fine]: Decision of the AMCU dated 15.10.2024 №. 38-p/тк. Available at: <https://amcu.gov.ua/npas/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-102> (accessed August 18, 2025)
17. Pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii ta nakladennia shtrafu (2024) [On violation of the legislation on the protection of economic competition and imposition of a fine]: Decision of the AMCU dated 15.10.2024 № 37-r/тк. Available at: <https://amcu.gov.ua/npas/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-103> (accessed August 15, 2025)
18. Pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii ta nakladennia shtrafu (2024) [On violation of the legislation on the protection of economic competition and imposition of a fine]: Decision of the AMCU dated 19.12.2024 № 519-p. Available at: <https://amcu.gov.ua/npas/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-176> (accessed August 15, 2025)

19. Pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii ta nakladennia shtrafu (2024) [On violation of the legislation on the protection of economic competition and imposition of a fine]: Decision of the AMCU dated 19.12.2024 № 518-p. Available at: <https://amcu.gov.ua/npas/pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-nakladennia-shtrafu-174> (accessed August 15, 2025)

20. Shevchenko L. (2025) Stratehuvannia v novii realnosti: monohrafiia [Strategizing in the new reality: monograph]. Kharkiv: Pravo, 326 p. (in Ukrainian)